

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

בפני
כבוד סגן הנשיאה השופט אריאל ואגו – אב"ד
כבוד השופט גד גדעון
כבוד השופטת גאולה לוי

מעוררים
ז'כ.
ע"י ב"כ עוה"ד יורם אבירם ודנה ברונשטיין

נגד

משיבים

1. מ.כ.
ע"י ב"כ עוה"ד משה יצחק הלוי יהל סהר יצחק הלוי

2. עו"ד אליהו עמר – נאמן לנכסי החייב מ.כ.
ע"י ב"כ עוה"ד סיוון קאופמן

ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בקרית גת
(כב' השופטת הבכירה אבירה אשקלוני) בתמ"ש 39768-05-10
מיום 8.9.2020

פסק דין

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
1. לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה בקרית גת (כב' השופטת הבכירה א' אשקלוני) מיום 8.9.2020, בתביעת המערערת לאיזון משאבים בין הצדדים.
- המערערת והמשיב 1 (להלן: "המשיב") הם בני זוג לשעבר, שנישאו בשנת 1989 ונפרדו בשנת 2010.
- התביעה לאיזון המשאבים, אותה הגישה המערערת, מתבררת משנת 2010, וזהו פסק דינו השלישי של בית המשפט קמא. הרקע וההליכים פורטו בפסק דינו בעמ"ש 69269-11-18 ואין מקום לחזור עליהם.
- פסק הדין מושא הערעור ניתן לאחר שבית משפט זה קיבל ערעור על פסק הדין של בית המשפט קמא מיום 16.4.2018 (עמ"ש 69269-11-18) והחזיר את ההליך לבית המשפט קמא לדיון והכרעה במספר סוגיות: האחת, הכרעה במחלוקות בהן נמנעו המומחים מטעם בית המשפט מלחוות דעתם; השניה, חיובה של המערערת בחובות; השלישית, אפשרות לחלוקה של אילו מן הנכסים שלא מחצה על מחצה לפי הוראת סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון בין בני זוג, התשל"ג-1974.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

- 1
2. בפסק דינו המפורט והמנומק של בית המשפט לענייני משפחה נדרש בית המשפט לכל
- 3 העניינים האמורים, הכריע ביחס לכל הנכסים מושא התביעה, וכן לעניין החובות ואופן
- 4 איזון המשאבים בנכסים השונים.
- 5
- 6 בית המשפט נדרש לכל אחד מן הנכסים להם טענה המערערת ולכל אחת מהזכויות שהיו
- 7 לפי הנטען בידי המשיב עובר למועד הקרע, לרבות חברות עסקיות בהן היו למשיב
- 8 אחזקות, וקבע את שווי זכויות המשיב.
- 9 נקבע כי שוויה של חברת מ.כ. השקעות בע"מ הוא 964,719 ₪;
- 10 שווי אחזקותיו של המשיב בחברת ***** קבלני בניין בע"מ (50%) הועמד על 158,115
- 11 ₪.
- 12 שווי חברת אחים **** מ.י. חומרי בנייה בע"מ הועמד על שווי שלילי (חובות) בסך
- 13 4,229,900 ₪. נפסק כי "חלקה של התובעת בחובות הנתבע הינן מכוח איזון המשאבים
- 14 ביניהם בהתאם לחוק יחסי ממון וכל כולו בגובה חובותיו האישיים של הנתבע כלפי
- 15 החברה וככל שיוכח כי פרע את חובות החברה תחויב התובעת בהתאמה" (סעיף 74
- 16 לפסק הדין).
- 17 שווי חלקו של המשיב בחברת constructions LLC ***** נאמד, לצורך איזון
- 18 המשאבים, ובהעדר מידע מספיק, בסך של 255,011 ₪.
- 19 דירת הצדדים בקריית מלאכי, אשר נמכרה בכינוס נכסים מטעם בנק לכיסוי חוב הלוואה
- 20 מובטחת במשכנתא, לא נכללה באיזון המשאבים, משום שכל התמורה הועברה לבנק.
- 21 נכס מקרקעין של הצדדים בבני עייש נמכר בכינוס נכסים ונקבע כי היתרה בסך 45,783 ₪
- 22 תעמוד לחלוקה בין הצדדים.
- 23 לעניין נכס מקרקעין נוסף של הצדדים בפולג, מונו באי-כוח הצדדים ככונסי נכסים לצורך
- 24 מכירתו וחלוקת התמורה בין הצדדים בחלקים שווים.
- 25 הזכויות הסוציאליות שנכללו באיזון המשאבים הן פוליסות בחברת הביטוח "מנורה"
- 26 ששוויין נקבע על סך 300,490 ₪.
- 27 כן נלקח בחשבון לצורך האיזון סך של 160,504 ₪, אותו משך המשיב בגין פוליסה
- 28 שהייתה לו בחברת "הפניקס".
- 29 שווי פוליסות בחברת "מגדל" לא נלקח בחשבון לעניין איזון המשאבים, משפוליסה זו
- 30 בוטלה עקב אי תשלום דמי הביטוח וכאשר לא עמדו בפני בית המשפט קמא נתונים
- 31 מספיקים לעניין סכום כספי החיסכון שנצברו במסגרת הפוליסה.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

- 1 גם כספי פוליסה בחברת "אררט" ובחברת "שלמה" לא נלקחו בחשבון במסגרת איזון
2 המשאבים, משום שלא הועמדו בפני בית המשפט נתונים מספיקים.
3 שווי הזכויות בקרן מקפת ובקרן מבטחים נקבע על סך 461,804 ₪.
4 לגבי הזכויות הצבורות של התובעת, נפסק כי יש לקבל את חוות הדעת של האקטואר
5 במלואה. כספים בחשבונות בנק של הצדדים אוזנו באופן חלקי, בהעדר נתונים מלאים,
6 אך הובא בחשבון סך של כ- 400,000 ₪ (בתוספת שערוד), בגין כספים שמשכה המערערת
7 ללא הסכמת המשיב.
8 בית המשפט הורה גם על איזון שווי הרכבים של הצדדים, שכבר נמכרו.
9
10 הוחלט, כי איזון הזכויות ביחס לנכסים שהובאו בחשבון כמפורט לעיל, ייעשה מחצה על
11 מחצה.
12
13 3. לגבי בית המגורים של הצדדים ב***** בית המשפט הורה על פירוק השיתוף בבית. נקבע
14 כי "האיזון בבית מגורי הצדדים יהיה ביחס של 60% לתובעת ו- 40% לנתבע..." תוך
15 שימוש בסמכות הנתונה בידי בית המשפט מכח הוראת ס"ק (2)8 לחוק יחסי ממון. זאת,
16 נוכח דרך התנהלותו של המשיב במסגרת ההתדיינות, ובעיקר בשל מה שנחזה כאי גילוי
17 מידע רלוונטי, לעניין נכסיו, לרבות נכסים שיש לו זיקה אליהם בחו"ל, אי שיתוף פעולה
18 עם המומחים מטעם בית המשפט, ואי התייצבות לדיונים. בנוסף חויב המשיב לשאת
19 במחצית מהתשלומים ששילמה המערערת לפירעון המשכנתא המשותפת שמוטלת על בית
20 המגורים.
21
22 4. אשר לנכסים שליליים – חובות המשיב, על רקע עסקיו, קבע בית המשפט קמא כי באופן
23 עקרוני, כשם שמאזנים זכויות (חיוביות) בחברות בע"מ, לצד הזכות יש לבחון גם את צד
24 החובה. הודגש עם זאת כי באיזון המשאבים, יש לקחת בצד החובה נכסים שליליים או
25 חובות כאלה רק "ככל שהנתבע חויב באופן אישי בגין חובות החברה" (פסקה 140).
26 בשורה התחתונה של פסק הדין, נפסק כי המערערת "...זכאית למחצית שווי החברות של
27 הנתבע כאמור בחוות דעת רואה החשבון ותישא בחובות ככל שהוכח כי נפרעו על ידי
28 הנתבע באופן אישי" (פסקה 182).
29
30 5. הערעור מתייחס לכל אחד מן הנושאים בהם פסק בית המשפט. למערערת טענות לעניין
31 קביעת ערכם של הנכסים השונים וקביעת ערכם של נכסים שלא נכללו באיזון. כן טוענת
32 המערערת כי היה מקום להפעיל את הסמכות לפי סעיף (2)8 לחוק יחסי ממון ביתר

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

- 1 עוצמה, ולקבוע כי בית המגורים במושב ***** יוחרג ממסת הנכסים ויועבר בשלמותו
2 לבעלותה של המערערת.
3
4 לעניין החובות, טוענת המערערת כי אין לחייב אותה בחובות משלא הוכחו התנאים
5 שנקבעו בהלכה הפסוקה לעניין חבות בן זוג בחובות העסקיים של בן זוגו, ונוכח יתר
6 הנסיבות הנטענות כאן, לרבות הברחת רכוש והסתרת מידע מבית המשפט והמומחים.
7
8 6. המשיבים מבקשים לדחות את הערעור ולקיים את פסק הדין. לשיטתם, בית המשפט
9 התבסס על חוות דעת המומחים ואין להתערב בממצאיו. לשיטתם, יש להחיל על
10 המערערת שיתוף מלא בחובות ואין הצדקה כי תהנה מהזכויות ותותיר את החובות
11 למשיב.
12 משיב 2 הדגיש כי המערערת ידעה על החובות ובתוך כך חתמו הצדדים על משכנתא
13 נוספת על בית המגורים ועל הסכם מכר של הדירה בקריית מלאכי.
14
15 משיב 2 פירט בעיקרי הטענות כי במסגרת הליך הפש"ר הוכרו חובות של המשיב בהיקף
16 של כ- 1.4 מיליון ₪. לא נמסר באילו חובות מדובר, מתי נוצרו וביחס לאילו נושים.
17
18 בדיון לפנינו טענו המשיבים כי יש לחייב את המערערת בחובות שהוכרו בהליך הפש"ר בו
19 נתון המשיב. צוין כי חובות אלה מקורם בשנים 2008-2010 ובנוסף נכלל בהם חוב מזונות
20 של המשיב כלפי המערערת, שהוכר כחוב בדיון קדימה.
21 לגבי החלת סעיף 28(2) לחוק יחסי ממון, סבורים המשיבים כי לא היה מקום לסטות כלל
22 מחלוקה של מחצה על מחצה, ובוודאי שאין מקום להעצים את הסטייה.
23
24 7. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים, מצאנו לדחות את הערעור בהתייחס לשווי הנכסים,
25 משלא לא מצאנו כל שגגה בנימוקי בית המשפט קמא במישור זה, במסקנות שהסיק על
26 בסיס ממצאיו ועל יסוד חוות דעת המומחים, ולא מצאנו בהקשר זה כל טעות שבדין.
27
28 8. אשר לשיתוף בחובות – בית המשפט קבע כאמור כי באופן עקרוני יש מקום לשיתוף
29 המערערת, אך זאת רק ביחס לחובות שהוכח כי המשיב פרע בעצמו. בית המשפט לא קבע
30 כי המשיב הוכיח כי פרע אילו מן החובות האמורים ואף לא קבע כי המשיב חב אישית
31 בחובות, נכון למועד הקרע. אין בפסק הדין בחינה של היקף החובות המוטלים על המשיב
32 וממילא אין ממצא בעניין ואין סעד אופרטיבי של חיוב המבקשת בחובות ספציפיים. זאת
33 בשונה מהממצאים הברורים והמדויקים לגבי יתר הנכסים.

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

1

2 המערערת אמנם ציינה בכתב התביעה כי היא מבקשת לאזן גם חובות. אך בכך אין די כדי
3 לחייבה בחובות. על המשיב, הטוען כי רובצים עליו חובות, היה מוטל הנטל להוכיח בבית
4 המשפט, בהליך איזון המשאבים, את החובות והיקפם.

5

6 9. אנו סבורים כי היות שההליך המשפטי הסתיים, לאחר למעלה מעשור של התדיינות,
7 כאשר ניתנה למשיב הזדמנות להוכיח את כל טענותיו, לרבות הטענות לעניין נכסים
8 שליליים וחובות שהוא מחויב בהם אישית עובר למועד הקרע, והוא לא פעל להוכיח דבר,
9 הרי שאין ליתן לו, גם לא במשתמע, הזדמנות נוספת לעשות כן, ויש לקבוע כי המשיב לא
10 הרים את הנטל להוכיח קיומם של חובות כאלה, ובוודאי שלא הוכיח את היקפם. יש
11 לזכור כי למשיב ניתנה הזדמנות נוספת, מאוחרת, להוכיח כי רובצים עליו אישית חובות
12 נכון למועד הקרע, כאשר ההליך הוחזר לבית המשפט קמא. גם בשלב זה המשיב לא
13 ביקש להביא ראיות לגבי קיומם של חובות.

14

15 10. בדיון לפנינו הבהיר ב"כ המשיב כי המשיב לא פרע חובות והדרישה לשיתוף בחובות
16 מתייחסת לתביעות החוב בפש"ר להן הוא חשוף.

17

18 הליך הפש"ר אינו יכול לשמש תחליף להוכחת החובות בתביעה לאיזון משאבים, ואין
19 בהחלטות הנאמן כדי לפטור את המשיב מנטל ההוכחה המוטל עליו בהתדיינות עם
20 המערערת. יוער בהקשר זה, אף מעבר לצריך, כי הליך הפש"ר נפתח רק בשנת 2016, בעוד
21 שמועד הקרע חל בשנת 2010. יוער גם כי המערערת נושאת בעקיפין בחובות שנוצרו
22 בתקופת החיים המשותפים, בכך שגם היא מחויבת בהחזרי המשכנתא על בית המגורים
23 ובתוצאות מכר הדירה בקריית מלאכי.

24

25 אשר על כן, ככל שפסק הדין הותיר פתח להוכחה עתידית של חובות המשיב בהן תחויב
26 המערערת, אנו מבטלים הוראה זו וקובעים כי המערערת לא תישא בחובות המשיב, גם
27 אם יחויב בהם בעתיד.

28

29 11. אשר להפעלת סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון, הרי שמקובלים עלינו נימוקיו של בית המשפט
30 קמא לעניין הפעלת סמכותו בהתאם להוראה זו בנסיבות העניין. לסברתנו, התנהלות
31 המשיב אינה הולמת התנהלות של בעל דין תם לב במסגרת תביעה לאיזון משאבים בין
32 בני זוג. יש לצפות כי במסגרת תביעה שכזו, יחשוף כל בעל דין את מלוא המידע הרלוונטי
33 שבידיו לעניין כל נכס שיש לו, ובוודאי שאין לקבל הסתרה של נתונים או חוסר שיתוף

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ש 17280-11-20 כ' נ' כ' ואח'

1 פעולה של בעל דין עם ניסיונות בית המשפט לרדת לחקר האמת, לצורך עריכת איזון
2 משאבים מלא ונכון.
3 כמו בית המשפט קמא, אף אנו סבורים כי להתנהלות בלתי ראויה זו, שיש בה לסכל את
4 מטרת ההליך המשפטי, נכון שיהיו השלכות במקרים המתאימים, כמו זה שלפנינו,
5 במישור של סטייה מאיזון זכויות מחצה על מחצה. יחד עם זאת, בהביאנו בחשבון את
6 טיב מחדליו של המשיב בהתדיינות המשפטית, כפי שהיטיב לתאר בית המשפט קמא,
7 ואת היקף המחדלים אשר התבטא בחוסר היכולת לקבוע שווים של נכסים לא מבוטלים,
8 הרי שהתוצאה צריכה להיות משמעותית יותר.
9 לא ראינו לקבל את עמדת המערערת במלואה ולהוציא את בית המגורים כולו מכלל
10 הנכסים מאיזון. במכלול הנסיבות, אנו סבורים כי החלוקה המידתית והנכונה של
11 הזכויות בבית המגורים תהיה 75% למערערת ו-25% למשיב. לעניין זה הבאנו בחשבון כי
12 כל יתר הנכסים מתחלקים מחצה על מחצה ואת היקפם של הנכסים ששוויים נותר
13 מעורפל.
14
15

16 סוף דבר – הערעור מתקבל באופן חלקי כאמור לעיל.

17 המשיב 1 יישא בהוצאות המערערת בסך כולל של 20,000 ₪.

18 אין צו להוצאות בעניין המשיב 2.

19 הערבו, על פירותיו, יושב למערערת באמצעות ב"כ.

20
21 אנו מתירים את פרסום פסק הדין ללא שמות ופרטים מזהים.

22
23
24 ניתן היום, ב' אדר תשפ"א, 14 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.
25

שופטת גאולה לוי

שופט גד גדעון

סגן נשיאה אריאל ואגו

26
27
28